

lůvlastníků propachtované nemovitosti. O něm jednali u soudu Ludvík R. st. a Ludvík R. ml., kteří při tom zastupovali i své manželky, ježto jde o správu jich volného majetku (§ 1238 obč. zák.).

Čís. 13603.

Používal-li zaměstnavatel dělníků zaměstnaných při hospodářství i při tlučení šterku kladívkem, byl povinen opatřiti je ochrannými brýlemi nebo jinak proti úrazu odlétujícími třískami. Zaměstnavatel ručí podle § 1313 a) obč. zák., nechal-li jeho šafář dělníky pracovati bez ochranných brýlí.

Promlčení nároku na náhradu škody (úrazem oka) počíná teprve propuštěním poškozeného z nemocničního ošetřování, byl-li mu teprve tehdy znám rozsah a výše jeho škody.

(Rozh. ze dne 2. června 1934, Rv I 1993/32.)

Žalovaný majitel velkostatku použil žalobce, jenž byl u něho zaměstnán při hospodářství, i při tlučení šterku kladívkem, při kteréžto práci byl žalobce dne 15. prosince 1927 zraněn na oku odlétnuvší třískou z kamene. Žalobou, zadanou na soudě dne 24. prosince 1930 domáhal se žalobce na žalovaném náhrady škody. Procesní soud první stolice uznal žalobní nárok důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nižší soudy neuznaly, že žalobcův nárok proti žalovanému na náhradu škody je proto po právu, že žalovaný porušil min. nařízení ze dne 23. listopadu 1905 čís. 75 ř. zák., neopatřiv žalobce ochrannými brýlemi, ač provozoval kamenolom po živnostensku, a není proto zapotřebí se zabývat v tomto směru vývody dovolání. Pokud nižší soudy rozhodly, že žalovaný je práv žalobci za škodu, kterou utrpěl dne 15. prosince 1927 poraněním oka, nepochybily. Bylo zjištěno, že žalovaný používal dělníků zaměstnaných při hospodářství, neměl-li pro ně práce hospodářské, i při tlučení šterku kladívkem, a že tomu tak bylo i dne 15. prosince 1927, kdy žalobce byl zraněn odlétnuvší třískou z kamene na oku. Že při tlučení kamene mohou odletěti z kamene úlomky a mohou poranit pracující, musil si žalovaný jako podnikatel při obvyklé pozornosti, kterou má podle § 1297 obč. zák. každý vynaložiti, býti vědom a, zaměstnával-li tímto způsobem dělníky, bylo jeho povinností podle § 1157 obč. zák., by je opatřil takovým náčiním, aby jejich bezpečnost tělesná a zdraví výkonem práce nebyly ohroženy, pokud to ovšem bylo možné, podle povahy služby. Zaměstnavatel má voliti takové náčiní, které podle okolností případu jest s to ochrániti tělesnou bezpečnost a zdraví zaměstnance. Takovým prostředkem na ochranu očí před zraněním odlétujícími třískami jsou ochranné brýle. Neopatřil-li žalovaný žalobci ochranné brýle, ani jinak jeho oči proti úrazu neochránil, porušil tím povinnost, kterou mu § 1157

obč. zák. ukládá a jest práv ze škody, která žalobci z toho vznikla. Nezáleží na tom, zda žalovaný nedal přímý příkaz k tlučení šterku a zda věděl, že šterk se tluče. Nechal-li šafář žalobce pracovati bez ochranných brýlí, ručí za toto šafářovo zavinění žalovaný podle § 1313a obč. zák.

Nemůže obstáti ani námitka žalovaného, že nižší soudy věc mylně právně posoudily, vyslovivše, že žaloba není podle § 1489 obč. zák. promlčena. Podle nauky i podle ustáleného rozhodování nejvyš. soudu (srv. rozh. čís. 2607, 3082, 5409, 7102, 9755 a 10745) je k tomu, by počala promlčecí lhůta běžeti, třeba takové znalosti škody, by vystačila k podání žaloby. V souzeném případě utrpěl žalobce zranění oka dne 15. prosince 1927; lze přisvědčiti dovolání, že tím dnem žalobce snad pociťoval bolesti, nemohl však tímto okamžikem ještě věděti, jaké bolesti bude trpěti, jak dlouho potrvají, zda na oko bude slepý a zmenší se tím jeho pracovní způsobilost, vše to mohl zvěděti teprve propuštěním z nemocničního ošetřování dne 11. dubna 1928, tím dnem byl mu teprve znám rozsah a výše jeho škody, a jest proto promlčení počítati teprve od toho dne.

Čís. 13604.

Kdo si vybral u kameníka z hotových pomníků náhrobní kámen, koupil jej a dal kameníkovi příkaz, by do tohoto koupeného kamene vyryl určité jméno, stal se tím, že kameník provedl tento příkaz, vlastníkem zakoupeného kamene.

(Rozh. ze dne 2. června 1934, Rv II 504/34.)

Žalobce vybral si z hotových pomníků u Bedřicha G-a náhrobní kámen, koupil jej a přikázal G-ovi, aby kámen po vyrytí jména jeho zesnulé manželky byl postaven na židovském hřbitově a odevzdal mu k tomu účelu potřebné povolení židovské obce. Po vyrytí nápisu byl náhrobní kámen zabaven k vydobytí peněžité pohledávky žalovaného za Bedřichem G-em. Žalobě o nepřipustnost exekuce procesní soud první stolice vyhověl. **Důvody:** Jest prokázáno, že žalobce náhrobní kámen od G-a koupil a že i vlastnictví na něho přešlo, neboť odevzdání k nabytí vlastnictví bylo v tomto případě nahrazeno znamením. Náhrobní kámen jest dozajista předmětem, u kterého není možným odevzdání z ruky do ruky. Znamením bylo, že žalobce dal příkaz, by na pomník byl vyryt nápis jím určený, který na kameni již, jak zájemným zápisem zjištěno, byl, a došlo proto k odevzdání kamene podle § 427 obč. zák. Žalobce byl již skutečně po koupi kamene v takovém poměru k věci, že s ní mohl libovolně a výlučně nakládati, jakž i činil, dav příkaz k vyrytí nápisu na pomník a k jeho postavení na hřbitově. Došlo proto i k odevzdání a jest vlastníkem sporného kamene jen žalobce, neboť jej koupil před zabavením. **O d v o l a c í s o u d** žalobu zamítl. **Důvody:** Prvý soud neposoudil věc správně po stránce právní když ze zjištění vyvodil, že došlo mezi smluvními stranami ku převodu věci znamením ve smyslu § 427 obč. zák. Podle § 427 obč. zák. je u věcí, skutečně předání nepřipouštějících přípustné předání znamením, buď odevzdáním listin